

פיתרון לבעיית הכיוונים באלף

יוסי טיסונה

כנס מאלי, 25 בדצמבר 2007

- הנתונים לפתרון בעיית הכיוונים במצגת זו מבוססים על מצגת של אהרון רבלין המתארת בצורה מקיפה את הפיתרון ואת ה- Setup הנדרש.

- מצגת זו מסבירה את הפתרון לבעיית הכיוונים ב-ALEPH ואינה מהווה תחליף למסמכי התיעוד של אקסליבריס בנושא זה.

בעיית כיווניות בתצוגת ה- OPAC

- בעיית הכיווניות ב- OPAC מתרחשת בתצוגה של טקסט המשלב תווים מעורבים כמו עברית, לועזית, מספרים, סוגריים וסמנים מיוחדים אחרים.

- דוגמאות לתצוגה משובשת ב- OPAC:

רשימת חיפוש לפי: כותר

מספר רשומות	ערך
1	[Gender, work, and organization [journal
1	Gendered bodies : feminist perspectives

דוגמא למספר מיון במסך עותקים של הממשק העברי

מיקום ועותקים

הצג לפי: שנה: הכל כרך: הכל תת-ספריה: ספרית משפטים (CML) הסתר פריטים מושאלים [Go](#)

תקופת השאלה	זמינות	מיקום	מספר מיון
לא להשאלה (קורס)	על המדף	Reading Hall	GAT 2004 (42)26.1

צורה שגויה →

מיקום ועותקים

הצג לפי: שנה: הכל כרך: הכל תת-ספריה: ספרית משפטים (CML) הסתר פריטים מושאלים [Go](#)

תקופת השאלה	זמינות	מיקום	מספר מיון
לא להשאלה (קורס)	על המדף	Reading Hall	26.1(42) GAT 2004

צורה נכונה →

- הפתרון שאקסליבריס מיישמת מבוסס על אלגוריתם דו-כיווניות של יוניקוד.

- The Bidirectional Algorithm

כיצד פועל אלגוריתם הדו כיווניות של יוניקוד?

תקן יוניקוד מחלק את כל תווים לארבעה סוגים (בערך):

- תווים המאופיינים חזק מימין לשמאל (כמו עברית וערבית).
- תווים המאופיינים חזק משמאל לימין (כמו תווי האלף-בית הלטיני).
- תווים המאופיינים חלש משמאל לימין (תווי מספרים).
- תווים ניטראליים (כמו תווי פיסוק וניקוד וסוגריים).

- כאשר האלגוריתם קורא רצף של אותיות בעלי כיווניות מובהקת, אין לו שום בעיה לדעת כיצד לסדר אותם.
- הבעיה מתרחשת כאשר אין כיווניות מובהקת כמו בטקסט מעורב או בדפים בהם ההקשר הכיווני שונה מהכיוון של הטקסט המוצג (לדוגמא הצגה של טקסט באנגלית יחד עם סימנים נטרלים כמו סוגריים בדף שההקשר הכיווני שלו הוא בעברית).
- למקרים מהסוג הזה מגדיר תקן יניקוד תווי כיווניות.
- תווים אלו אינם נראים במסמך ותפקידם לקבוע את כיווניות הטקסט שיבוא אחריהם.

תווי כיווניות הסמויים הם:

- 200E - Left-to-Right Mark
- 200F - Right-to-Left Mark
- 202C - Pop Directional Format
- 202A - Left-to-Right Embedding
- 202B - Right-to-Left Embedding
- 202D - Left-to-Right Override
- 202E - Right-to-Left Override

כיצד מיושם הפתרון באלף?

- על-ידי הכנסת תווי הכיווניות במודול הקיטלוג במקומות בהם אנו צופים בעיית כיווניות בתצוגה.
- תווי הכיווניות יוצגו בטופס הקיטלוג, אך יישארו סמויים בממשק ה- OPAC.
- הכנסת תווי הכיווניות תעשה באמצעות:
 - המקלדת הוירטואלית.
 - באמצעות F11 והקשה של תו הכיווניות.
 - הוספה אוטומטית
 - cataloging template

דוגמא להכנסת תו כיווניות בקטלוג באמצעות מקלדת וירטואלית

Main Title

245 00 a רNature
b ^[journal + ejournal]

Imprint

260 — a London :
b Macmillan Journals,
c 1847-.

Current Fre.

310 — a Weekly

הוספת מספר מדף ברשומת ITEM

- תעשה מתוך טופס הקיטלוג כדי לאפשר שימוש בתווי הכיווניות.
- מספר המדף יוכנס לרשומת HOL בספרית 60 ומשם יוצג ברשומת ה- ITEM.
- את מספר המדף ניתן להכניס ברשומה הביבליוגרפית ומשם הוא ישלח לרשומת ה- HOL לשדה 852 (נדרש setup מתאים).
- במקרים בהם ל- ITEMS יש מספרי מדף שונים, ניתן להכניס את מספר המדף ישירות ברשומת ה- HOL.

- אין להכניס מספר המדף בממשק ניהול העותקים.
- בזמן קישור רשומת ה- HOL לרושמת העותק, יועתק מספר המדף משדה 852 לתוך העותק.

1. Item Display | 2. General Information (1) | 3. General Information (2) | 4. Serial Information | 5. Serial Levels | 6. HOL Links

Barcode:	002968300093	Item Status:	06
Sublibrary:	CMB	Item Process Status:	
Collection:		Enum. Level.1 (A)(Vol.):	
Copy Number:	00001	Enum. Level.2 (B):	
Material Type:	BOOK		
Hol. Link:	34371		
85X Type/Linking Number:	0	☐ Temporary Location	
Call No. Type/Call No.:	1		
2nd Call No. Type/Call No.:	7	Reading Hall (2)	
Description:			

- טיפול בבעיית הכיווניות תעשה מעכשיו באמצעות תווי הכיווניות של יוניקוד.
- לצורך טיפול במספרי במדף נדרש שימוש ברשומות HOL.
- כדי שפתרון הכיווניות יעבוד באלף, נדרש setup מתאים המפורט בתיעוד של אקסליבריס.

תיקון כיווניות בנתונים הקיימים

- אקסליבריס תספק תוכנית גנרית לתיקון הנתונים.
- באחריות כל ספרייה להתאים את התוכנית לנתונים הקיימים אצלה.
- אקסליבריס תספק מידע לגבי נתונים שלא ניתן לתקן באמצעות התוכנית וידרשו טיפול ידני.

תודה

yossit@hdq.colman.ac.il